

la contra | ENRIC RAMIONET

Atiant el foc

La caminada en record de la sindicalista Isabel Vilà arribarà l'any vinent a la desena edició

Trenta-cinc selectes i animosos congèneres varen participar diumenge passat en la caminada entre Llagostera i la Bisbal que cada any se celebra en memòria d'Isabel Vilà, la llagosterenca considerada per Francesc Ferrer en un treball publicat l'any 1996 com la primera sindicalista de les comarques gironines. De fet, va ser ell qui la va convertir en figura històrica i qui va promoure la travessa que cada any es fa a primers d'octubre, i d'ençà la seva mort, ha estat fonamentalment la seva viuda, Montserrat Pumarola, qui ha procurat que l'acte tingui continuïtat. Aquest any ja s'ha arribat a la novena edició i l'any vinent, coincidint amb el desè aniversari, els partidaris més entusiastes de l'acte desitjarien mobilitzar multituds. Al capdavant, per proclamar una República Democràtica Federal bé deu valer la pena aixecar-se de matinada i travessar les Gavarres. Cada any, els caminants

Els caminants que van participar en l'acte diumenge passat. / ESTEVE CARRERA I L'ESQUILET

iniciïn la marxa poc abans de les vuit del matí i arriben al seu destí després de cinc o sis hores i vint-i-sis quilòmetres. Més o menys els mateixos que el 1869 van recórrer la Isabel Vilà quan tenia 18 anys i era l'única dona del grup, amb els llagosterenca i cassanencs que varen adherir-se a la frustrada revolta republicanofederal comandada pel guixolenc Pere Caimó, que es recorda com el Foc de la Bisbal. Els homenatges, ja se sap, sempre ens parlen tant de l'homenatjat com de qui li ret homenatge, dels valors compartits, dels que es procuren enaltir i vindicar. Isabel Vilà va ser una dona precursora, una sindicalista coneguda com *la Cinc Hores* perquè reclamava que es limités a aquest temps l'horari laboral màxim dels menors de tretze anys; més tard i després d'uns anys d'exili a França va esdevenir mestra i directora d'una escola de la Institució Lliure

d'Ensenyança i, en tot moment, va mantenir-se com una defensora del laïcisme, la igualtat, la justícia i la racionalitat. Homenatjar-la ens honora, a nosaltres i a aquest maleït país al qual tant li costa acceptar i reconèixer l'existència d'un santoral laic i alternatiu que ara no figura en la tradició i que moltes vegades s'omet quan s'invoca les arrels o els valors fonamentals. Aquí hi ha, certament, una església a cada poble, però també molts casinos i ateneus i un poderós tronc humanista, lliurepensador, racionalista, popular, obrer, que és d'on sorgeix el sufragi universal i els drets de la dona, i el prestigi de la cultura i la saviesa, i la dignificació de les condicions de treball, i la Primera i la Segona República amb tot el seu il·lusionat fervor; i és també aquest el tronc que acabarà conformant el nucli d'un d'aquells dos mons que varen xocar tràgicament a la Guerra Civil amb el

desenllaç que vostès ja coneixen. D'aquella derrota absoluta, inapel·lable, de l'anorreament d'homes i idees que la va seguir, de l'estroncament d'aquella tradició, provenen moltes de les nostres misèries.

Diuen que entre els participants habituals de la travessa hi ha qui pot cantar, afinant, les cançons populars escrites en memòria d'Isabel Vilà i qui coneix tots els animals, vegetals i minerals de l'entorn natural per on es transita, i els camins que es recorren i les històries i les vivències de la gent que hi habitava, i també qui ha procurat que tot aquest món es converteixi en literatura. I fins i tot qui, secretament, confia que un dia una gentada travessarà les Gavarres per encendre i propagar des de la Bisbal un incendi que com a mínim serà republicà i federal. Naturalment de forma educada i pacífica.

la columna | JOSEP M. FONALLERAS

Converses de cafè

Un dels aspectes més interessants de la crisi, el crac o com s'estimin més dir-li és que la cosa s'ha convertit en l'autèntica estrella de les converses de cafè. Ahir mateix, en un bar, uns joves discutien sobre les mesures diverses que els governs posen en marxa per mirar d'aturar la inevitable allau destructiva. El primer jove llegeix un diari i parla de la tranquil·litat que se suposa que volen aconseguir les intervencions dels bancs centrals. Com que la borsa no respon a la baixada del tipus d'interès, sembla que la calma no arriba. L'altre, amb aire displicent, d'entès, li contesta: «Si vols tranquil·litat, no facis res.» És a dir, des del cafè, considera que davant la crisi el millor que poden fer les administracions és abstenir-se, perquè sembla com si cada gest que fessin es convertís en una crida a la histèria. No facis res. M'ho miro de lluny estant i no sé si la seva postura és de liberal, d'anarquista o directament de suïcida. Potser de desinformat, tot i l'aparença. És cert que la saviesa popular ve a dir: si el govern garanteix els dipòsits és que hi ha perill que els dipòsits naufraguin. Però també ho deu ser que si ningú no imposa determinades regles, això té tota la cara d'abocar-nos a una situació desesperada. No ho sé. En tot cas, certifico que tothom en parla i que temps i futbol han quedat definitivament arraconats de la tertúlia.

En un altre cafè i en una altra taula, sento una sentència que em fa tremolar les cames: «La columna vertebral del planeta s'està esquinçant.»

Home, això és molt fort, encara que esquinçar i columna vertebral siguin, com a bloc, una evident exageració poètica. El personatge ho diu amb una seguretat infal·lible, sense esclètxes. Parla del planeta i de la possibilitat, segons ell certa, que tots plegats acabem tetraplègics.

Moralment o materialment, no ho sé. Després, però, aixeca una mà i demana un altre gintònic al cambrer. Això sí que em tranquil·litza. Penso que potser està borratxo o que potser, serè i tot, pensa que no n'hi ha per tant.

TANCAMENTS D'ALUMINI I PVC
ORMETAL

MILLOR AÏLLAMENT I DURABILITAT. MENOR MANTENIMENT
Llevant, 7 Pol. Ind. Mas Lladó FORNELLS DE LA SELVA
972 47 61 27
www.ormetal.es

novetat Stein

EASTPAK Built to Resist

papereria copisteria
Pompeu Fabra, 11 - 972 203 944 / Migdia, 11 - 972 213 565
Av. Lluís Pericot, 36 - 972 210 932 / GIRONA

Prestatgeria RAINBOW
170 cm amplada x 36 cm fons i dues alçades de 162 cm ó 86 cm.
Fonadures de colors i rodes opcionals

cal rei
coses de casa

www.calrei.com
Veieu-lo al Carrer Nou de GIRONA / tel. 972 200178